

Russisk arbeidskraft i Finnmark

Utvikling, erfaringer og framtidige behov

Vigdis Nygaard
Forsker Norut Alta

Russisk arbeidskraft i Finnmark – utfordringer og løsninger
Samarbeidsforum mot svart økonomi
Konferanse Kirkenes, 14. oktober 2008

Finnmark - Fra ledighet til mangel på arbeidskraft

- Yrkesdeltakelsen øker
- Arbeidsledigheten minker
- Innvandrere og innpendlere bidrar til sysselsettingsveksten
- Men sysselsatte på kortidsopphold er den gruppen som øker mest

Russere innvandret til Finnmark

Definisjonen forutsetter bosatt i minimum 6 måneder

To hovedgrupper:

- Med bosettingstillatelse (hovedsakelig kvinner)
- Arbeidsinnvandret (hovedsakelig menn)

Russere i Finnmark

- Ca 500 er sysselsatt
- Utgjør 1,5% av sysselsettingen

Kommuner med høy andel russere i yrkesaktiv alder

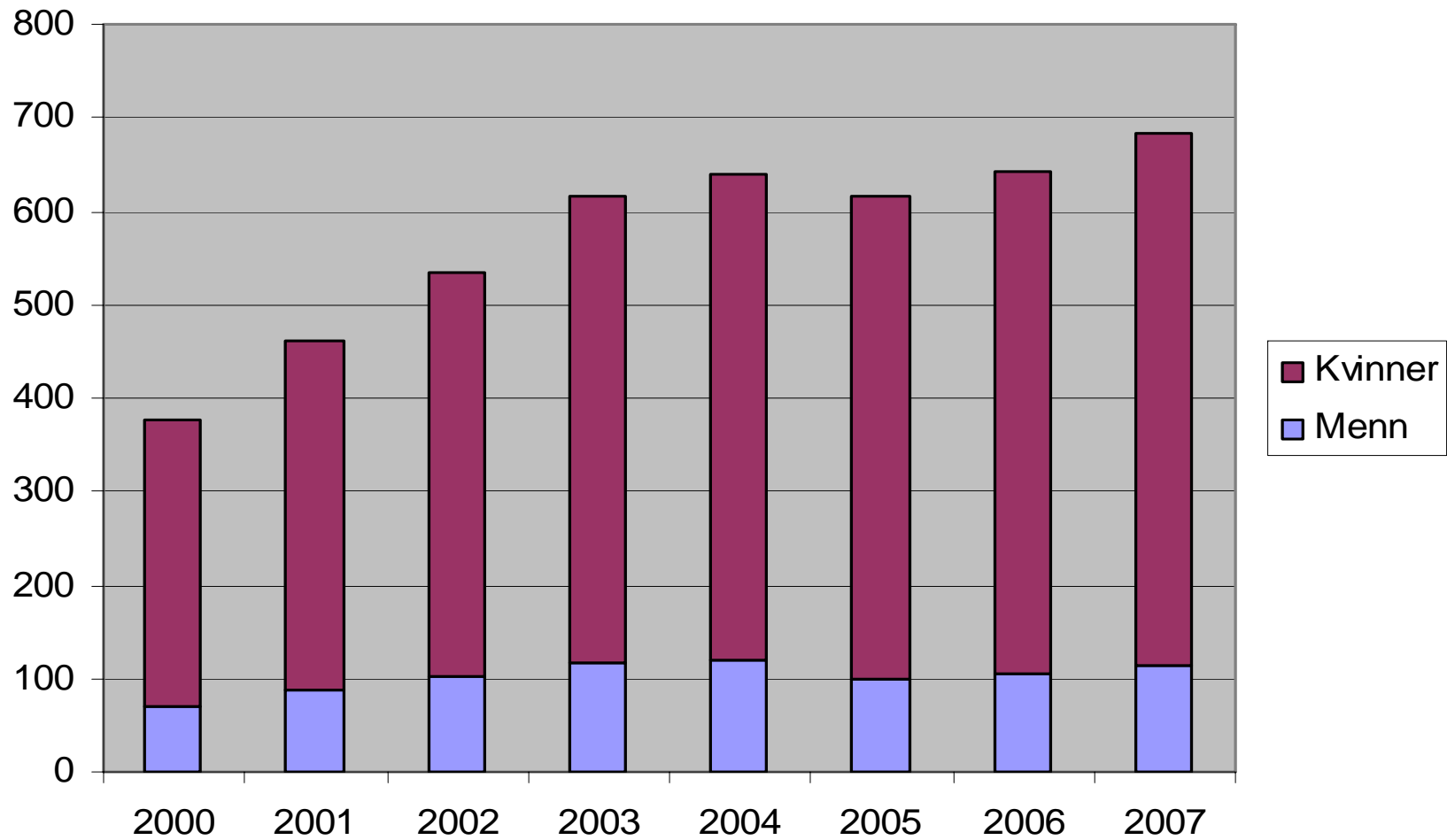
- Båtsfjord 3,7%
- Sør-Varanger 3,5%
- Vardø 2,3%

Russere er sysselsatt i alle næringer

Overrepresentert innen

- Industri og bergverk
- Hotell og restaurant
- Helse- og sosial

Russisk innvandrerbefolkning i Finnmark, yrkesaktiv alder (20-66)

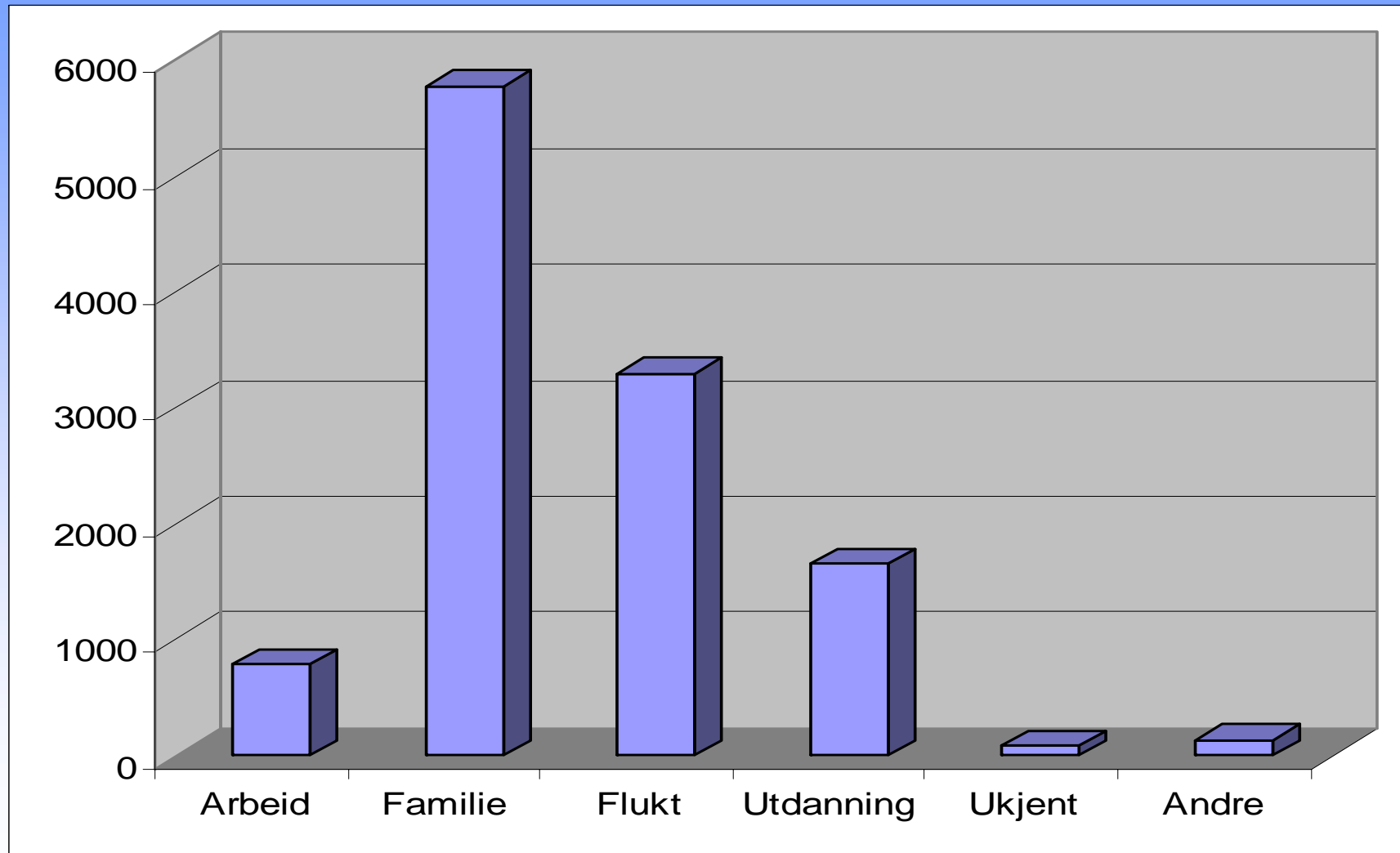

Innvandringsgrunn

- Utdanning
- Familiegjenforening
- Flyktning
- Arbeidsinnvandring

Russere i Norge – innvandringsgrunn

(førstegenerasjonsinnvandrere med russisk statsborgerskap, 1990-2005)

De ulike ordningene for arbeidsinnvandring

- Spesialistbestemmelsen (fagarbeider)
- Sesongarbeid
- Ufaglært arbeid i fiskeindustrien i Nord-Norge
- Kulturutveksling og annet

Ulike måter å rekruttere russere på

- Individuell rekruttering
- Grupperekuttering

Eksempler fra:

- Fiskeindustrien i Båtsfjord
- Melkøya – High5
- Kimek Offshore

Fiskeindustrien i Båtsfjord

- Har rekruttert russere gjennom praksisordning Vardø vgs. – høye kvalifikasjoner
- Fått fast ansettelse
- Bruker ansatte for å rekruttere nye russere
- Bruker lokalt forankret arbeidskraft (russere gift i Båtsfjord)
- Stabil arbeidskraft – vært i flere år

HIGH5

Kvalifisering av russisk arbeidskraft til olje- og gassindustrien (Melkøya)

- NAV Finnmark – Sysselsettingstjenesten i Murmansk
- Arbeidsledige fagarbeidere
- Kursing i Murmansk; sertifisering innen faget, HMS, språk
- Hospitering i norsk bedrift
- Fast ansettelse

HIGH5

Rekruttering av russiske arbeidere er en strategisk handling for framtidige operasjoner i Russland

PHOTO: [Eiliv Leren](#) / StatoilHydro

- StatoilHydro ASA Stavanger
- Snøhvit prosjektorganisasjon
- Aker Kværner Stord
- Aibel Haugesund
- Fabricom AS Stavanger
- D&F Group AS
- ServeringsPartner AS
- ISI Norge AS
- Vest byggsikring AS

KIMEK Offshore

- Organisert opplæring og brukt russiske arbeidere i 3 år
- 70 russere tilsatt i dag
- Leier ut arbeidere til andre bedrifter
- Gir stipend for ingeniørutdanning i Kirkenes
- Rekrutterer gjennom nettverk

Hvorfor har bedriftene brukt russisk arbeidskraft?

- Høy kompetanse
- Takler klima, mørketid og arbeidsforhold bra
- Blir fort integrert i arbeidsmiljøet
- Ønsker langsiktige arbeidsforhold
- Viktig å bygge nettverk mot det russiske marked

Bedrifters erfaringer med UDI

- Krever god kunnskap om regelverket
- Fordel med grupperekuttering
- Enklere med kjente yrkesgrupper
- Nye yrkesgrupper tar lenger tid å saksbehandle
- Generalkonsulatet i Murmansk fullmakt til å behandle kurante saker.
- Viktig med god kommunikasjon med Konsulatet
- Familiegjengenforening tar tid